

§ 9

Underlag för budget 2017 med inriktning 2018 och 2019

Dnr 1.3.1-118/2016

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden hänvisar till förvaltningens underlag till budget 2017 med inriktning 2018 och 2019.
2. Socialnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservation

Samtliga ledamöter och tjänstgörande ersättare för Moderaterna reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag.

Reservation

Samtliga ledamöter och tjänstgörande ersättare för Liberalerna reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag.

Ersättaryttrande

Ersättaren Stina Bengtsson (C) lämnar följande ersättaryttrande:

I vänstermajoritetens visioner talas det om ett Stockholm som håller samman och om ett klimatsmart Stockholm. Det är fina ambitioner, men när ord inte blir praktik är de bara tomma ord. Vi ser nu hur fler och fler verksamheter återkommunaliseras, enbart på grund av den socialdemokratiskt styrda majoriteten har en ideologiskt och inte pragmatisk syn på arbetet. Kvalitet är inte lika viktigt som ägandeform. Vi ser också hur stadens miljöambitioner sänks, något som påverkar alla verksamheter, inklusive socialförvaltningen.

Socialförvaltningens medarbetare har hög kompetens, stor lojalitet gentemot dem de är till för och kan leverera till sitt yttersta när det verkligen gäller – något som inte minst höstens stora flyktingtillströmning visade. Som politiker i nämnden kan vi inte annat än imponeras över de insatser som våra medarbetare gör dagligen.

Men det är inte lätt att vara medarbetare när majoriteten ständigt ändrar förutsättningarna för ens arbete. Ska en verksamhet upphandlas eller inte? Ska socialförvaltningen ha en person som har

övergripande ansvar för arbetet mot våldsbejakande extremism eller ska den det inte?

Det är inte heller lätt att vara medarbetare inom socialtjänsten i en stad där förutsättningarna för arbetet varierar kraftigt från stadsdel till stadsdel. Risken är stor att olika människor som söker socialtjänst får olika svar beroende på var i staden de bor. Det är därför nödvändigt att staden ser över rutinerna och ger socialförvaltningen ett större ansvar för helhet och samordning.

Under hösten såg vi en kraftig ökning av antalet ensamkommande flyktingbarn i Stockholm. Centerpartiet menar att det är viktigt att vi fortsatt har ett mycket generöst mottagande i Stockholm och att det därför är viktigt att lära sig av det arbete som skedde under hösten. Vi vet att det fortsatt är en stor brist på jour- och familjehem i staden och vi ser behov av att hitta nya vägar att rekrytera nya. Samtidigt är det viktigt att utredningarna och utvärderingarna av hemmen fortsatt är djupgående. Inget barn ska fara illa för att trycket på staden har blivit större.

Arbetet med våld nära relationer är som alltid högt prioriterat. Vi noterar dock att även om det finns vissa ambitioner att även hjälpa våldsutsatta män är dessa ambitioner små och klart otillräckliga. Centerpartiet vill att mansjourer ska vara lika självklara som kvinnojourer, även om det inte behövs lika många. Det är också viktigt att inte blanda ihop offer och förövare, något som vänstermajoriteten tyvärr tenderar att göra.

Vi konstaterar att den socialdemokratiskt styrda majoriteten inriktar sig på att lösa individuella problem kollektivt. Vi i Centerpartiet menar att alla människor har olika förutsättningar. Det är därför viktigt med valfrihet, egenmakt och att lösa individuella problem individuellt.

I övrigt hänvisar vi till Centerpartiets valprogram för 2014, Centerpartiets budgetmotion för 2016 sam Centerpartiets för socialförvaltningen relevanta motioner och interpellationer i kommunfullmäktige.

Ersättaryttrande

Ersättaren Sofia Modigh (KD) hänvisar till Moderaternas förslag till beslut.

Ärendet

Socialförvaltningen har sammanställt förslag till budget för 2017 med inriktning för 2018 och 2019.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ledamoten Johan Brege m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar enligt Moderaternas förslag enligt följande:

1. Socialnämnden bifaller delvis förvaltningens förslag till beslut.
2. Därutöver anförs följande.

Föreliggande ärende förhåller sig till de ekonomiska ramar och de mål som anges i kommunfullmäktiges budget. Eftersom vi har reserverat oss mot såväl budgeten som verksamhetsplanen för 2016 har vi därför skiljaktig mening även avseende inriktningen i budgetplaneringen för kommande år.

På grund av de föreliggande omständigheterna i omvärlden har Stockholm, såväl som hela Sverige, ställts inför stora utmaningar. Miljoner människor är på flykt för att undkomma krig, konflikt och förföljelse. De ställer höga krav på att staden ska kunna säkerställa ett effektivt mottagande och kunna erbjuda alla nyanlända en reell möjlighet till etablering.

Med anledning av den ökande tillströmningen av antalet ensamkommande barn har också behovet av jour- och familjehem ökat, samtidigt finns det stora svårigheter att rekrytera nya familjehem. Det har dock inkommit alarmerande uppgifter om att socialtjänsten inte hinner utreda nya jourhem i den takt som situationen kräver och enligt uppgifter finns det även barn som far illa i familjehemmen som de blivit tilldelade. Det är stadens ansvar att tillhandahålla boende och stöd för de ensamkommande barn och ungdomar som söker asyl i Stockholm och det är av största vikt att vi ser till att det ansvaret följs.

I Förvaltningen utlåtande understryks att den rådande flyktingsituationen kommer fortsatt innebära stora påfrestningar för framför allt stadsdelsförvaltningarna under de närmaste åren. Dessvärre har tecken på en ohållbar arbetssituation för stadens anställda börjat synliggöras. Redan i höstas rapporterades om

socialsekreterarnas instabila arbetssituation. En omfattande personalomsättning, hög arbetsbelastning samt svårigheter att rekrytera erfaren personal har medfört allvarliga brister i verksamheten. Det är positivt att en handlingsplan har arbetats fram för att öka kvalitén inom socialtjänsten, men det krävs också konkreta handlingar från majoriteten för att kunna garantera ett kvalitativt och rättsäkert arbete. Inte minst handlar det om att kunna säkerställa en tillräcklig bemanning för att kunna hantera den ökande arbetsbelastningen samt att säkerställa en långsiktighet i satsning på stabilitet och kompetens.

I majoritetens underlag för budget framkommer oroväckande prognoser från arbetsförmedlingen. Antalet grupper med utsatt ställning ökar och kommer att överstiga 70 procent av de inskrivna arbetslösa under 2016 och siffran kommer därefter att fortsätta öka under hela 2017. Det är tydligt att ett nytt utanförskap har växt fram som drabbar främst unga och utrikesfödda. Här måste till konkreta verktyg till för att personer ska kunna gå från utanförskap till sysselsättning och inte fastna i biståndsberoende. Alla stockholmare ska kunna arbeta och utbilda sig utifrån sina egna förutsättningar oavsett vart du kommer ifrån.

Stockholm har en allt större utmaning med fattiga EU-medborgare som kommer hit för att tigga samt bosätter sig i parker, trottoarer och andra offentliga utrymmen. En utmaning som har ökat allt mer efter att den rödgrönrosa majoriteten tog över styret i Stockholms stad. Frågan om fattiga EU-medborgare som tigger i Stockholm och Sverige är en svår fråga som omfattar många dimensioner och grundproblematiken kan inte lösas av en enstaka kommun eller land. Det är viktigt att Stockholms stad tar ett tydligt ansvar för att lyfta diskussionen och finna en lösning på denna utmaning som kombinerar hänsyn för socialt utsatta människor med berättigade krav på trygghet och ordning i det offentliga rummet. Det finns gällande regelverk och lagar som ska följas av alla som vistas i Stockholm. Stockholms lokala ordningsföreskrifter anger bland annat att bosättning på offentlig plats inte är tillåten. Ändå har vi nu en verklighet där allt fler bosättningar växer fram i stadens offentliga miljöer. Det måste vidtas fler åtgärder för att motverka illegala bosättningar. Det är oroväckande att den rödgrönrosa majoriteten inte tar till sig den kritik som framförts av stockholmarna om de sanitära olägenheterna som förekommer vid bosättningar i offentliga utrymmen samt den ökade otryggheten.

Det är tydligt att Stockholm står inför en helt nya utmaning än tidigare, det krävs därför krafttag, konkreta åtgärder och

effektivisering för att kunna möta dagens utmaningar på bästa möjliga sätt. Hittills har den rödgrönrosa majoriteten inte kunnat hålla i taktpinnen och visat vägen framåt.

Ledamoten Isabel Smedberg Palmqvist och tjänstgörande ersättaren Inga-Lill Persson (båda L) föreslår att nämnden beslutar enligt Liberalernas förslag enligt följande:

1. Socialnämnden godkänner delvis förvaltningens förslag till beslut.
2. Socialnämnden ger förvaltningen i uppdrag att återkomma med ett förslag till budget i överensstämmelse med vad som anförs i detta beslut samt i enlighet med Liberalernas budgetreservation i kommunfullmäktige.
3. Därutöver anförs följande.

Frihet och trygghet är avgörande för varje människas möjlighet att växa. Ett öppet och växande Stockholm förutsätter att stockholmarna känner sig trygga.

Att hitta boenden för nyanlända flyktingar är en angelägen utmaning. Alla stadens nämnder måste hjälpas åt att lokalisera lokaler som på kort sikt kan användas för detta ändamål.

Civilsamhällets organisationer gör ovärderliga insatser för att hjälpa utsatta människor i olika situationer i livet. Staden ska fortsatt stödja dessa organisationer och vara restriktiv med att implementera projekt som drivs på ideell basis in i kommunal verksamhet.

En rättssäker bedömning förutsätter att den sökande och handläggaren kan kommunicera. Det finns ett behov av tolkar inom socialtjänsten som måste tillgodoses.

Barn och ungdom

Alla barn har rätt till en trygg uppväxt och goda levnadsvillkor. Ensamkommande flyktingbarn måste få bra hem med goda uppväxtvillkor.

Personalomsättningen bland socialsekreterare inom den sociala barn- och ungdomsvården är hög i många stadsdelar. Det krävs ett genomgripande lyft av socialsekreterarnas situation, där hela arbetssituationen och arbetsmiljön måste förbättras.

Socialsekreterarna måste få större möjlighet att göra karriär inom sitt yrke. Lönen för de socialsekreterare som arbetar med barn- och ungdomsärenden bör höjas. Socialsekreterarnas möjlighet till karriärutveckling ska prioriteras.

Barn som omhändertas av samhället ska ha rätt till en omedelbar och fungerande skolplacering i skola med tillstånd från Skolinspektionen. Samarbetet mellan socialtjänst, skola och familjehem eller annan institution måste kvalitetssäkras i alla led genom tydliga riktlinjer där varje aktörs ansvar för elevens skolplanering säkerställs.

Projekt Skolfam är viktigt för att förbättra skolgången för barn som befinner sig i utsatthet. Socialnämnden och utbildningsnämnden ska fortsätta pilotprojektet skola-socialtjänst.

Alldeles för många unga i Stockholm mår psykiskt dåligt. Samarbetet mellan skolan, socialtjänsten och landstinget måste fördjupas för att tillhandahålla tidiga insatser och bryta utvecklingen mot ökande psykisk ohälsa.

Ungdomsjouren ska fortsatt arbeta uppsökande mot unga som utsätts för människohandel och prostitution.

Insatser för kvinnofrid och våld i nära relationer

Arbetet mot våld i nära relationer är fortsatt prioriterat. Stockholms stad har en garanti på skyddat boende för stadens utsatta kvinnor. Kvinnor som bott på skyddat boende ska vid behov erbjudas utslussningslägenheter om de inte kan återvända till sitt ordinarie boende. Målsättningen ska vara att fler kvinnojourer ska bli tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Staden ska upparbeta kontakt med befintligt nätverk för förmedling av skyddade boenden i andra kommuner.

Kampen mot hedersrelaterat våld och förtryck

Alla har rätt att välja vem man älskar och lever tillsammans med. Ännu lever alldeles för många unga stockholmare i skuggan av hot och förtryck.

Kampen mot hedersrelaterat våld och förtryck är central för ett Stockholm där alla har lika möjligheter och lika frihet. Patriarkala strukturer som hindrar individens fria livsval måste bekämpas.

Hbtq-personer i traditionella hederskontexter är en extra utsatt grupp och deras situation måste särskilt uppmärksammas.

Staden ska anta en handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck. Socialnämnden ska tillsammans med utbildningsnämnden genomföra en ny kartläggning av antalet pojkar och flickor som lever under hedersrelaterat våld och förtryck i Stockholm.

Funktionsnedsättning

Valfriheten för människor med funktionsnedsättning ska utvecklas vidare. Brister i tillgänglighet måste kontinuerligt kartläggas och åtgärdas. Information som publiceras på stadens webbplats måste vara tillgänglig även för personer med funktionsnedsättning. Samverkan mellan kommun och landsting för gruppen psykiskt funktionsnedsatta måste öka.

Fler bostäder ska byggas för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning. Det är framför allt viktigt att bostäder för personer med funktionsnedsättning i ett tidigt skede planeras in i nya stadsdelar.

En rättssäker bedömning kräver att brukaren får träffa en handläggare som har goda kunskaper om brukarens funktionsnedsättning och behov. Biståndsbedömare ska ha större möjlighet till specialisering inom ett visst funktionshinder.

Riktlinjerna för ledsagning bör förtydligas så att det framgår att ledsagning ska beviljas för inköp av dagligvaror, liksom för att synskadade föräldrar ska kunna följa med sina barn på aktiviteter som tillhör ett normalt föräldraskap. Den övre beloppsgränsen för ledsagares omkostnader bör höjas. Det bör bli möjligt att spara ihop till enstaka dyrare evenemang. Vi ser fram emot utredningen om höjd habiliteringsersättning.

Hemlöshet

Arbetet mot hemlöshet är komplext och kräver att olika aktörer samverkar med varandra. En hemlöshetssamordnare ska utses för att ta ett helhetsgrepp om stadens arbete mot hemlöshet.

Socialnämnden ska fortsätta att arbeta vräkningsförebyggande. I det arbetet är skuldrådgivning en viktig del. Inga barnfamiljer i Stockholm ska behöva vänta mer än en vecka på att få budget- och

skuldrådgivning. Förebyggande insatser ska bland annat riktas mot barnfamiljer, äldre och personer med psykisk funktionsnedsättning.

Insatser för utsatta EU-medborgare

Staden ska fortsätta möta utsatta EU-medborgare. Liberalerna säger nej till förslag om att förbjuda tiggeri eller inskränka den fria rörligheten.

Kvinnliga EU-migranter tar i mindre utsträckning del av stadens insatser, varför deras situation särskilt ska uppmärksammas.

Stadens insatser ska präglas av en vilja att ge ett värdigt bemötande här i Stockholm, men också av insikten att en långsiktig lösning endast kan ske i hemländerna. Staden ska fortsätta att på EU-nivå samverka med andra städer som står inför en liknande situation, och fortsätta lyfta frågan om mänskliga och sociala rättigheter på EU-nivå.

Svensk lag ska gälla lika för alla. På flera platser har irreguljära boplatser bildats, både av utsatta EU-medborgare och av personer med hemvist i Stockholm. För att förhindra att den humanitära situationen blir ohållbar måste Stockholms stad avhysa människor från dessa boplatser. Avhysningarna ska ske på ett rättssäkert sätt, med respekt för den enskildes värdighet, integritet och egendom.

Missbruk

Fortsatta satsningar på att utforma och erbjuda kvalitativ och erfarenhetsmässigt god öppenvård som utgår från varje individs behov ska genomföras. Missbruksvården ska så långt som möjligt ske nära målgruppen genom decentraliserad och uppsökande verksamhet.

Allt fler personer med missbruksproblematik får diagnosen neuropsykiatriska funktionshinder. Nämnden ska fortsatt utveckla former för samverkan mellan socialtjänst, beroendevård och psykiatri för att forma insatser till denna målgrupp.

Nämnden ska fortsatt utveckla barn- och föräldraperspektivet i missbruks- och beroendevården. Nämnden ska se över behovet av fler boendeformer för äldre missbrukare.

Ekonomiskt bistånd

Det ekonomiska biståndet ska vara en utväg för att hjälpa den som under en viss tid i livet inte har några andra medel till sin försörjning. Inriktningen för politiken är att människor ska gå från bidrag till självförsörjning. En grundläggande prioritering för politiken måste vara barns lika rätt till en god uppväxt oavsett familjens omständigheter.

Digital utveckling

Stockholms stad ska fortsatt vara ledande i den tekniska utvecklingen av e-tjänster och modernisering av socialtjänsten. Dokumentationssystemen måste uppdateras för att bli lättare att använda. När nya rutiner för dokumentation implementeras måste detta följas av en analys av vilka förändringar av stadens system som krävs för att de nya rutinerna inte ska ta mer tid i anspråk från personalens arbete.

I övrigt hänvisar vi till Liberalernas budgetreservation.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.